

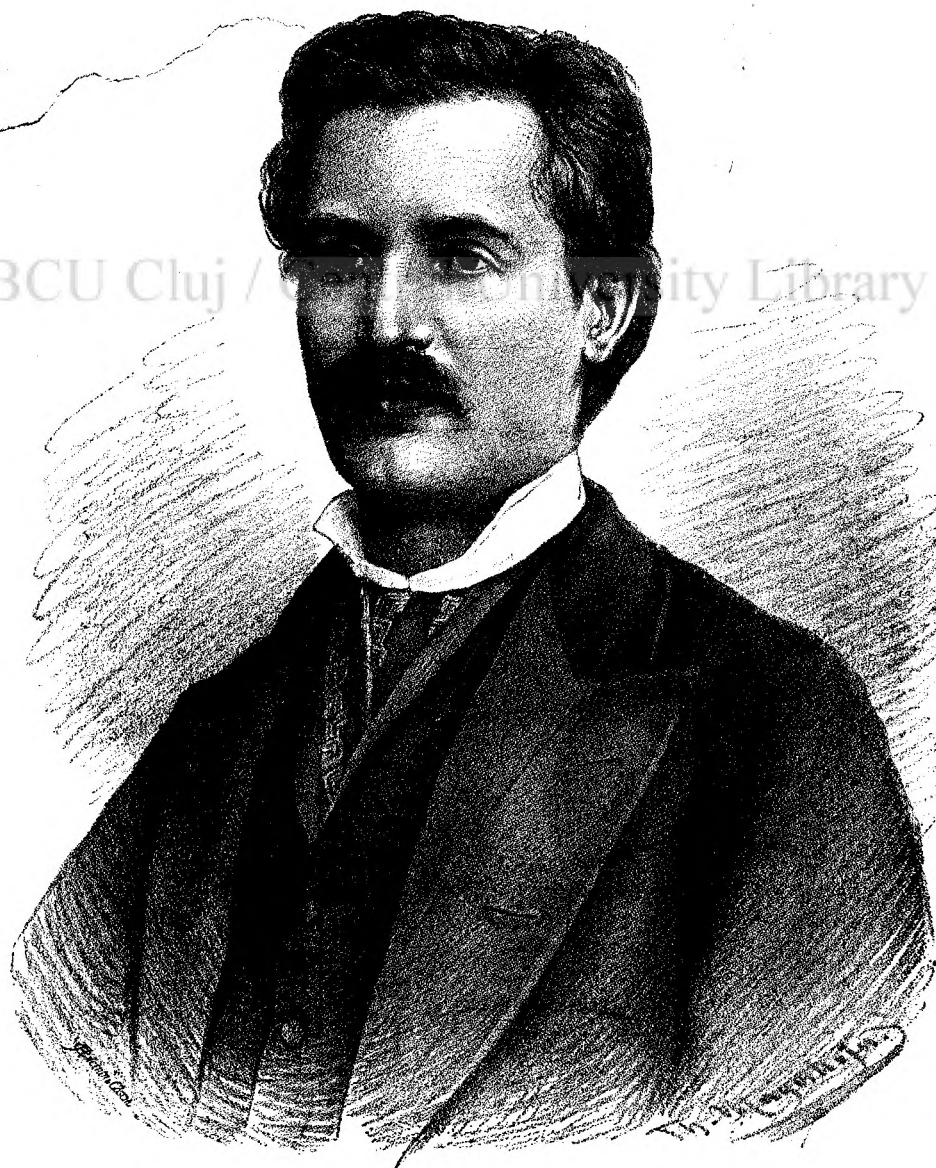
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
13 Ianuarie st. v.
25 Ianuarie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 2.

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Mihail Eminescu.

Mihail Eminescu.

Inainte cu doue-zeci de ani in o diminetă de februarie a anului 1866, redacțiunea noastră primi o epistolă din Bucovina. Epistola conținea poesii, primele încercări ale unui tiner, care se subsemnă „Mihail Eminovici“. Comitativa poeziilor ne mai spunea, că autorul lor este numai de 16 ani.

Farmecul gingaș al poeziilor, considerând și etatea tineră a autorului, ne indică un talent adevărat, care avea un viitor frumos in literatura română. De aceea publicarăm cu plăcere acele inspirațiuni juvenile; prima apărură in nr. 6 al „Familiei“ din anul acela.

Redactorul însă își permise o mică schimbare. Numele „Eminovici“ nu-i sună bine, căci avea o terminațiune slavă; romanisă dară numele, modificând terminațiunea și astfel poeziile acele apărură in foia noastră supt numele „Eminescu“.

Autorul n'a protestat, ba a adoptat ênsuș acest nume și semnă apoi așa toate poeziile și scrierile sale in viitor. Astfel fu introdus numele „Eminescu“ in literatura noastră; scriitorul acestor șire i-a fost nașul.

De atunci a trecut un timp îndelungat. In intervalul acesta, speranțele noastre cari ne îndemnară să publicăm primele acorduri ale lirei tinerului începător, se realisară. Eminescu s'a înălțat din ce in ce mai sus pe calea Parnasului român, și astăzi putem constatăm, că dînsul este o decore a beletristicii noastre.

Cu bucurie vedem această, căci „Familia“ a fost cuibul de unde a eșit acest talent mare, noi l'am presintat pentru prima-ora publicului; cu cea mai mare plăcere vinim dar să-i aducem tributul stimei, punend in fruntea acestui nume portretul sau.

S'a născut în orașul Botosani, tot acolo s'a început și studiul elementare, la Cernăuți a făcut cursul gimnasiunii, iar terminând cursul superior la Blaș.

O pasiune ardentă îl îndemnă atunci să intre in serviciul Thaliei. La 1868 se angagiă in trupa lui Pascaly, care in doue rânduri dete reprezentațiuni și prin părțile noastre. Atunci l'am vădut pentru prima oră. Era sufler al trupei. Doi ani de zile petrecu dînsul in calitatea această, avend ochii întiti spre un scop mai nalt, pentru care făcea serioșe studii literare.

Apoi se rentorșe la casa părintéscă, pe care o pă-răsi; părintele seu odată nesciind unde să află fiul seu iubit, s'a adresat la subsemnatul spre a-i da informațiuni. Rentors, fu primit cu bucurie și părintele seu il trimise la universitatea din Viena, acolo dînsul se inscrie la facultatea de litere, dar termină numai doue cursuri, căci o bôlă grea il impededă d'a puté continua.

Vindecându-se, societatea „Junimea“ din Iași l'a trimis la Berlin, unde s'a incheiat studiile filosofice.

Terminându-și studiile, se rentorșe in patrie și fu numit bibliotecar al bibliotecii centrale din Iași, apoi revisor școlar al județelor Iași și Văslui, mai târziu se mută la Bucuresci unde redactă diarul „Timpul“, ér actualminte este érăș bibliotecar al bibliotecii centrale din Iași.

Activitatea literară a lui Eminescu se represintéză prin poeziile sale, publicate in „Convorbirile Literare“ și in „Familia“. La noi a început, dincolo s'a înălțat la zenitul renumelui seu și érăș la noi a publicat cele din urmă poezii ce a scris, șapte adevărate mărgăritare ale lirei române, in „Familia“ din 1883 și 1884.

Din scrierile sale au apărut numai doue volume.

Unul conține tragedia: „Mórtea lui Wallenstein“, tradusă după Schiller; și altul o culegere din poeziile sale, culegere apărută in 1884 la Socec et Comp. in Bucuresci, in edițiune elegantă, (4 lei), sub titlul: „Poesiile de Mihail Eminescu“ cu o scurtă prefață de dl T. Maiorescu.

Reflecșiv dóră și pré mult, poeziile lui au timbrul filosofic, care se manifestéză, in formă serioșă ori satirică, dar totdeuna prin o cugetare adâncă. Drept specimen reproducem mai la valele: „Epigonii“, una din cele mai frumoșe poezii ale lui, care deodată este un elogiu și o satiră; elogiul poeziilor noștri din epoca renascerii literare și satira literaturii noastre actuale, presintându-ne totodată și o altă notă caracteristică a lui Eminescu: pessimismul.

Eminescu este un nume neperitor in literatura noastră; dl T. Maiorescu il citéză in o critică indată după Alecsandri. Meșter al limbei noastre, ne-a presintat frumuseți necunoscute ale ei, ne-a descoperit nuanțe și forme noue, a dat graiului poetic românesc o putere mai innaltă. Talent important, dînsul a cutrierat adâncimile cele mai profunde și s'a urcat in sferele cele mai innalte, aducend de prototindene comori neprețuite și dând astfel poesiei române un avênt nou.

Deie cașă, ca această activitate să fie numai pre-ludiuul creațiilor sale poetice!

Iosif Vulcan.

Când privesc zilele de-aur a scripturelor române,
Me cufund ca intr'o mare de visări dulci și senine,
Și in giur par că-mi colindă dulci și mândre primăveri,
Séu ved nopti, ce 'ntind deasupra-mi oceanele de stele,
Zile cu trei sori in frunte, verzi dumbrăvi cu filomele,
Cu isvóre-ale gândirii și cu riuri de cântări.

Ved poeți, ce-au scris o limbă ca un fagure de miere;
Cichindeal gură de-aur, Mumulean glas cu durere,
Prăle firea cea întorsă, Daniil cel trist și mic,
Vacarescu cântând dulce a iubirii primăveră,
Cantemir croind la planuri din cușite și pahară,
Beldiman vestind in stihuri de resboiul inimic.

Lira de argint Sihleanu; Donici cuib de 'nțelepciune
Care, cum rar se întâmplă, ca să mediteze pune
Urechile ce-s pré lunge ori córnela dela cerb;
Unde-i boul lui cu minte, unde-i vulpea diplomată?
S'au dus toți și s'au dus toate pe o cale ne 'nturnată,
S'a dus Pan, finul Pepelei, cel isteț ca un proverb.

Eliad zidiă din visuri și din hasme seculare
Delta bibliceior sfinte, profețiilor amare, —
Adevăr scaldat in mite, sfinx pëtrunsa de 'nțeleș.
Munte cu capul de piétră de fortune detunată,

Stă și ași în fața lumii, o enigmă ne 'splicată,
Și veghiéz' o stâncă arsă dintre nouri de eres.

Boliac cântă iobagiul ș-a lui lanțuri de aramă;
L'ale țerii flamuri negre *Carlova* oștirea chiamă;
In present vrăjese umbre dinir' al seculor plan;
Și ca Byron, tréz de vântul cel selbatic al durerii,
Palid stinge-*Alecsandrescu* sfânta candel' a sperării,
Descifrând eternitatea din ruina unui an.

Pe-un pat alb ca un liñoliu zace lebedă murindă,
Zace palida virgină cu lungi gene, voce blândă —
Viéța-i fu o primăveră, mórtea-o părere de réu;
Ér poetul ei cel tinér o priviá cu îmbêtare,
Și din liră curgeau note și din ochi lacrimi amare
Și-astfel *Bolintineanu* începú cântecul seu.

Muresian scutură lanțul cu-a lui voce ruginită,
Rumpe córde de aramă cu o mână amorțită,
Chiamă piétra să invie ca și míticul poet,
Smulge munților durerea, braților destinul spune
Și, bogat în sárăcie-i, ca un astru el apune,
Preot deșteptării nóstre, semnelor vremei profet.

Ér *Negruzzi* șterge colbul de pe cronică bētrâne,
Caci pe mucedele pagini stau domniile române,
Scrise de mâna cea vechie a 'nvēțașilor mireni;
Móie péna în colórea unor vremi de mult trecut,
Zugrăvesce din nou éráși pânzele posomorite,
Ce arétau faptele crunte unor domni tirani, vicleni.

Ș-acel rege-al poesiei, vecinic tinér și ferice,
Ce din frunțe își doinesce, ce cu fluierul își dăce,
Ce cu basmul povestese — veselul *Alecsandri*,
Ce 'nșirând mǎrgăritare pe a stelei blânda rază,
Acum seculii străbate, o minune luminósă,
Acum ride pintre lacrimi, când o cântă pe *Dridri*;

Séu visând o umbră dulce cu de-argint aripe albe,
Cu doi ochi ca doue basme mistice, adânc, dalbe,
Cu zimbirea de virgină, cu glas blând, duios incet,
El îi pune pe-a ei frunte mândru diadem de stele,
O aședă 'n tron de aur să domněscă lumi rebele
Și iubind'o fără margini, scrie: „*visul de poet*”;

Séu visând cu doina tristă a voinicului de munte
Visul apelor adânce și a stâncelor cărunte,
Visul selbelor bētrâne de pe umerii de deal,
El deșteptă 'n sinul nostru dorul țerii cei străbune,
El revocă 'n dulci icóne a istoriei minune,
Vremea lui Stefan cel mare, zimbrul sombru și regal.

Éră noi? noi epigonii?... Simțiri reci, harfe sdrobite,
Mici de țile, mari de patimi; inime bētrâne-urite,
Măști ridēnde puse bine pe-un caracter inimic;
Dumneđeul nostru: umbră, patria noastră: o frază,
In noi totul e spoielă, tot e lustru fără bază;
Voi credeați în scrisul vostru, noi nu credem în nimic!

Și de-aceea spusa vóstră érá sfântă și frumósă,
Căci de minți érá gândită, căci din inimi érá scósă,
Inimi mari, tinere încă, de voi și súnțeți bētrâni.
S'a întors mașina lumii: cu voi *vltorul* trece,
Noi súntem éráși *trecutul* fără inimi, trist și rece;
Noi în noi n'avem nimica, totu-i calp, totu-i străin!

Voi, perduți în gânduri sfinte, convorbiați cu idealuri;
Noi cărpim cerul cu stele, noi mănjim marea cu valuri,
Căci al nostru-e sur și rece — marea noastră-i de ingheț,
Voi urmați cu rápejune cugetările regine,
Când, plutind pe aripi sfinte pintre stelele senine,
Pe-a lor urme luminóse voi asemenea mergeți.

Cu-a ei candelă de aur palida înțelepciune
Cu zimbirea ei regală, ca o stea ce nu apune,
Lumină a vieții vóstre drum de rose semēnat;
Sufletul vostru un ânger, inima vóstră o liră,
Ce la vântul cald ce-o mișcă cântări molcome respiră;
Ochiul vostru vedea 'n lume de icóne un palat.

Noi? Privirea scrutătoare, ce nimica nu viséză,
Ce tablourile minte, ce simțirea simuléză,
Privim reci la lumea asta — ve numim visionari;
O convenție e totul; ce e ași, mâne-i minciuna —
Ați luptat luptă deșértă, ați vėnat țintă nebună,
Ați visat țile de aur pe-astă lume de amar.

„Mórtea succede vieții, viéța succede la mórte”
Alt sens n'are lumea asta, n'are alt scop, altă sórte;
Ómenii din tóte cele fac icónă și simbol;
Numesc sfânt, frumos și bine ce nimic nu însemnézá,
Impărțesc a lor gândire pe sisteme numerosă
Și pun haine de imagini pe cadavrul trist și gol.

Ce e cugetarea sacră? Combinarea maiestrită
Unor lucruri n'esistente, carte tristă și 'ncălcită,
Ce mai mult o incifreză cel ce vré a descifrá.
Ce e poesia? Ânger palid cu priviri curate,
Voluptos joc cu icóne și cu glasuri tremurate,
Strai de purpură și aur peste țarina cea grea.

Remâneți dară cu bine, sfinte firi visionare,
Ce faceați valul să cânte, ce puneați stéua să sbóre,
Ce creați o altă lume pe-astă lume de noroi;
Noi reducem tot la praful, ași în noi, mâne 'n ruină;
Proști și genii, mic și mare, sunet, sufletul, lumină —
Tóte-s praf... *Lumea-i cum este*, și ca dēnsa súntem noi.

M. Eminescu.

Cu totul simplu.

DE CARMEN SYLVA.

Mămuca mea! Am plâns atât de mult, după ce
ț-am citit epistola, încât ochii mei s'au umflat.
Mi se pare, că tótă nóptea am plâns. O! cum poți tu
dăce, că eu n'am avut nici o încredere în tine, că nu
ț-am spus nimica, de și eu mai că mor de dorul teu!

Dar veți, mamă, eu nu mai súnť cu totul a mea
și aici totdeuna imi opresce mâna ceva, când vreu să-ți
scriú. Súnť de părerea, că nu fac bine decă îți scriu
ceva, ce el n'are să citescă, séu ceea ce ar păré, că
eu îl acús. Eu cuget totdeuna, că tu nu poți pricepe,
de ce-mi pare mie așa ceva greu; dar nici eu nu
pricep.

Tatăl meu a fost atât de nobil, atât de complet,
n'avea nici un defect, și voi totdeuna erați d'o părere.
Cum este cu puțință, că niște ómeni cari se iubesc, nu
súnť totdeuna d'o părere? Căci noi, sigur, ne iubim
mult, pré mult; însă chiar și dragostea noastră se deo-
sebesce. Chiar și modul nostru de vorbire este cu to-
tul deosebit, încât ceea ce unul găsesce firesc, altuia i
pare curios. Imi dau tótă truda, să citesc din ochii lui,

ce-i face bucurie și ce-i este plăcut; dar sunt atât de neistătă. Nu pot ceti din ei atât de bine, ca din ai tei. Adese-ori i înțeleg fals, mai cu sémă inaintea străinilor și atunci sunt infruntată pentru nepriceperea mea prostă.

Tu scii, mămucă, că eu nici odată n'am pré putut să sufer infruntarea și că de multe ori ț-am încordat răbdarea. Acum aş vre cu tot prețul să ascund această; el nu trebuie nici să cugete că eu sunt atât de simțitoare și iritabilă; căci el laudă totdeauna blândeta și mlădioșia. Inghiț dar toate, dar atunci devin atât de proastă fricosă și sficioasă.

Poți să-ți inchipuesci copila ta sficioasă? Nu ț-o poți intipui, nu-i așa? Mai de mult spuneam tot ce-mi plesniă prin minte și toți rideau și se bucurau și totă odaia devinia veselă când intram. Acum privesc înteu în ochii lui Leo, și după ce am căutat în aceia, devin nesigură și fac prostia cea mai mare. Te pot asigura, că așa năucă n'am fost nici odată.

De curënd auđii, cum vorbeiau doue dómne bătrâne despre o femeie tineră, dóră despre mine, nu sunt sigură de asta, și atunci ăise una: „Da, nevestele tinere adese ori devin atât de tăcute, ori cât de viale să fi fost mai de mult!“ Meditai mult asupra acesteia, căci erau mai multe în odaie, care nu tăceau de fel, ci rideau cu voce naltă și adunară un cerc întreg de domni tineri. Le invidiam conversația cu spirit, căci scieam că și eu eram capabilă de aceea; dar nimene nu scie această.

Și ele respundeau bărbaților lor cu totul provocător și impungător și aceia păreau că află această pré amabil. Și Leo asemenea se duse acolo și ridea cu ele. Pentru ce nici odată numai cu mine nu ride? El imi ăice îndată: „Ah! dar nu fi atât de copilărosă!“ Și în adevăr, celelalte femei n'a vorbit ceva extraordinar. Ele nici nu erau mult mai frumoșe decât mine; dar scieau să se frizeze mai bine și să jöce cu eventualiile lor și să privescă în giur de sine cu öreșcare sigurantă.

A! această sigurantă, de-aș avé cel puțin această! Decă aş puté să cuget numai odată, că nu sunt plicticosă; că fac ómenilor plăcere, deca conversez cu ei! Dar ce am să ăic? Am făcut destule călătorii, dar lor li s'au urit totdeauna și cu propriile lor călătorii; cu atât mai puțin s'ar interesă de ale mele. Ceea ce citec eu, și eu au citit séu căscat la e'e, séu nici nu citec de fel.

Dómnele bătrâne imi dau svaturi despre conducerea casei, séu ce trebuie să fac pentru ca să am copii. „Ce fel, maritată de un an și încă nu sunt prospecte?“ și atunci devin roșie și confusă și privesc în giur de mine, să aflu una cu un esterior bun de mamă, căreia să-i cer svat și să-i descoper păsurile inimei mele. Dar nu e nici una! Odată m'a întreat una, decă n'am dor de casa părintescă. Am făcut cu capul, căci nu puteam vorbi nimica. Atunci începú ea îndată să-mi vorbescă despre sine și despre dorul ei de casa părintescă în prima epocă a căsătoriei? Apoi me întrebă Leo că ce-am vorbit? I respunsei, că ea mi-a povestit din timpul fecioriei sale. Leo își increți fruntea: „Mai bine nu vorbeai de aceea!“ Dar ea nu mi-a spus nimica necuviincios. Ce sciu eu de trecutul ei! Leo trebuie să scie multe urite despre mulți ómeni, căci el vorbește atât de desprețuitor despre ei, mai ales despre femei, încat pe mine totdeauna me dóre.

Bărbații totuș se deosebesc cu totul de noi. Ei nu pricep multe lucruri de fel. De exemplu ei nu pricep ceea ce ne ofenséză și ne dóre și găsec în tot momentul ceva nepotrivit și necuviincios. Și câte odată sântem atât de obosite, obosite de mörte și bărbații nu pot să suferă această, starea noastră i face nerăbdători.

și decă voim s'ascundem, ei devin și mai nerăbdători. Eu nu sciu cum, dar lor li se pare cu totul simplu a fi căsătoriți; pentru ei nimica nu se schimbă, pe când pentru noi toate, toate se schimbă. Noi nu mai sântem mai mult aceiași ómeni ce-am fost.

A! mamă! Pentru ce nu póte remané cineva totdeauna fată? Trebuie să rid când aud pe ómeni vorbind despre luna de miere și când fetele tinere o doresc atât de mult! În casa părintescă e adevérata miere și anii sânt ca lunile și ca ăilele.

Nici nu cređi, cât de bătrână me simț! Me mir, că încă n'am crețuri pe fată și nici un fir de păr alb, atât de bătrână me simț. Aș vré cu plăcere să fiu atât de veselă ca mai de mult; scii, mămucă, atât de veselă, încat să sar peste mese și scaune și să alerg cu cătarige. Ții minte, când cătarigele imi cădeau, vërsam lacrimi, par că-mi erau prieteni vii.

N'am spus încă nici odată lui Leo, că eu sciu să umblu cu cătarige, căci ce ar ăice el! Eu nu gândesc acuma la alt-ceva, decât la aceea, că ce va ăice el, și atunci devin tăcută, ér el se uresce, căci eu vëd că i se face urit și ia să citească un ăiar. Și atunci firesce lacrămile se și ivesc în ochii mei și-mi ăic cele mai mari grosolánii.

Mămucă, ce se vorbește cu bărbații? Tu și tata ați conversat totdeauna atât de mult și tata nici odată nu s'a urit și n'a luat în mână ăiariul, afară de timpul când se citecse. Dar eu am vëđut pe Leo luând în mână ăiarul, pe care diminéta l'a cetit cu totul. După ce s'a depărțat, am căutat ce a putut să citească din nou, și érá o cuvëntare plicticosă despre vama de import. Ah! cum am plâns!

Pentru ce se intereséză el, când alte femei i istorisesc ceva despre sine-și și pentru ce-i este urit decă eu i povestesc ceva despre mine? Dar eu sânt pré simțitoare, nu-i așa? Dar tu m'ai invétat așa! Mai țini minte, cum ingenunchiam séra inaintea ta la camin și jucându-meu cu degetele tale mici și delicate, îți povestiam, povestiam și tu imi povestiai, povestiai? O! mămucă, cât de fericite eram atunci împreună! Decă visez de tine, perina mea totdeauna e udă. În vis îți cer atât de des svatul, însă când voiesci să-mi respunđi, me deștept fără să fi auđit ceva.

Điva sânt atât de mult singură. Nici cu asta n'am fost obiçnuită. Leo firesce că se bucură, decă eu l'am dorit mult și am alergat de doue-đeci de ori la ușe, cređend că vine dënsul. Dar el nu bagă de sémă cât de lungă e điva, ori cât de sirguinciosă să fie cineva și ori cât de multă trudă să-și dea la conducerea casei. Fie-care oră este atât de lungă ca doue-spre-đece, decă cineva recapituléză toate de doue-đeci de ori, ce a făcut prost și a smintit și se cértă cu sine énsași, până ce în cele din urmă i se face réu.

În timpul din urmă totdeauna mi se făcú réu, când gândii la asta. Este de nesuferit, dar mi se făcú chiar grétă! Eu, firesce, nu-i ăic nimica despre această, căci mi-ar respunde: „Femei“ și „nervi“ și „capriții“ și toate acele vorbe uricioșe pe care mai de mult nu le cunosceam. Spune-mi, mamă, fost-am eu cândva nervósă și avut-am capriții? Susica ta veselă și ruménă! Eu m'am esaminat förte serios, dar nu aflu nici una nici alta; numai o frică am, o frică grozavă ce nu se póte spune cu vorba! Mánile mele devin atât de slabe, obrazul meu atât de subțietic și palid, în cât numai este cu puțința! Adese-ori gândesc, că de bună sémă am vr'o bôla seriósă, rac de stomac séu oftică ori așa ceva primejdios și atunci trebuie să mor și Leo nici odată nu va scie cât de mult l'am iubit; căci eu nici odată nu i-am putut probă această, precum doriaș, și nici nu l'am putut face fericit.

Și atunci el nu va mai avea nici nevastă și nici copil și va deveni erăș atât de singur, ca mai de mult, s'ermanul Leo! Me dore inima când gândesc la asta, mai cu seamă, pentru că el nici odată nu va ști, cât de fericit ar fi putut să fie, de cumva doria mai mult dragostea mea!

Gandiam că l'oi cuprinde cu totul în amorul meu; dar el nu vrea acesta de fel; el nu mai este bucuros atât de delicat și blând. Eu asemenea devin rece și atunci suntem ca doi prieteni buni, dintre cari însă unul totdeauna e dus și celalalt șede acasă și nici unul nu știe ce gândesc celalalt.

Câte odată gândesc, că ar fi bine să es și eu la plimbare cu trăsura, ca mai înainte și să-i răspund cu totul tăitor și scurt. Atunci s'ar supăra, dar totuși nu s'ar urî. Dar am frică și groză de certa în căsătorie; m'am jurat să nu ne tulbure ceriul nici un norușor și etă că sunt apăsată de propriul meu cer albastru și me'nec de soro și prav. Vr'o păreche de nori în sfârșit ar fi mult mai bine. Dar acuma e târziu. Atât de mult n'a plouat, că n'aș mai fi 'n stare să adun nori! Decă el imi dăce ceva ce me supără grozav, surid cu totă prietenia și nu răspund nici o vorbă și sunt atunci atât de superbă, că m'am predomnit, și atunci mi se pare, că el se necășese că nu vreu să me supăr. Sunt atât de ascultătoare, atât de ridicul ascultătoare, precum mi-am jurat înaintea altarului. Decă el voiesce ceva, eu indeplinesc aceea la moment, afară de cazul decă uit și nu știu cum vine, de un timp încoci sunt atât de uitucă!

În adevăr, eu n'am decât greșeli. Cum ai putut eși la cale cu mine, mamă! Tu mi-ai fost mamă și nu bărbat, pentru aceea aflași totul firesc, căci m'ai cunoscut încă de când am fost mică. Înainte c'un an i-am fost cu totul străină; el n'a știut nici măcar decă sunt pe lume. Ore pentru ce a creșut el că me iubesc? S'a înșelat în credința sa, ca în toate celelalte. De multe ori îl privesc când el dorme; căci atunci sunt închiși ochii de cari mă tem și atunci imi dăce lin: „S'erman bărbat! de cumva te-aș pute elibera de mine, de cumva aș pute să dispar de-odată și să nu mai fiu aici, ca să poți fi erăș liber și s'ajungi fericit cu alta!“ Ah! mamă, de multe ori mi-am dorit mórtea! Intipue-ți, Susica ta veselă, să dorască a muri! Nu este asta de ris?

Dar nu ride, mămuică, în adevăr este așa. Eu sunt o desamăgire pentru ori cine, chiar și pentru tine; căci tu m'ai crescut atât de bine, ca să devin o bună femeie casnică, un model de muiere, precum ai fost tu! Cum ț-a fost începutul? N'ai știut că este atât de greu? Și pentru ce nu mi-ai spus nimica, chiar nimica, din acele multe și îngrozitoare lucruri, ce trebuie să le suferim? O! mamă, aș dori să-mi ascund fața în crețurile rochiei tale, unde este atât de cald și bine! Ah! când mi-aduc aminte de farmecul teu, imi pare că mor de dorul teu.

Ce ar dăce Leo decă ar ști asta; ar gândi, că nici nu-l iubesc. Și tu ai avut dor de casa părintească, ce ai făcut atunci? Eu imi mușc câte odată batista și dau cu piciorul în pământ și inghit nodul ce nu vreau să-mi trecă. Și atunci nu mai am ochi să-mi ved casa frumoasă și vederea din ferestă me scote din țifini; atunci trag la olaltă toate perdelele. Decă atunci intră Leo, dăce: „Ce intunerie!“ și deschide toate și intră lumina rece și sură, din acea stradă pe aceleși obiecte, atât de urit și plicticos. Dar eu i dăce cu totă amabilitatea: „Avut-ai astăzi mult de lucru?“ Asta este o întrebare firască și foarte simplă; dar Leo răspunde: „Nimic, ce te-ar pute interesă“ și ese se u ia o carte și eu stau și-l privesc, până când în cele din urmă el imi dăce:

„N'ai nici un lucru?“ Firesce că am totdeauna, când el nu este acasă. Dar când el intră, me uit la el și nu mai am liniște să lucrez ceva. Nu e bine, mămuică? Înveță-me, cum să me port?

Ah! eu vreu atât de bucuros să fiu o femeie bună! Dora numai pentru aceea sunt atât de proută și aștept ceva, pentru că mi-am intipuit așa și acuma este cu totul altfel, decât cum mi-o intipuisem. Dar nici eu nu știu ce a fost în capul meu, căci nici odată n'am gândit la măritiș, atât de îndepărtat imi părea. Și de-odată a devenit atât de aproape și atât de mult m'a surprins! Sigur, mamă, că eu n'am fost încă coptă de ajuns spre a deveni nevastă; trebuia să mai aștept ori să nu me mărit de fel. Dora particularele mele defecte me fac incapabilă a deveni o bună consortă. Trebuia să-mi spui această se u dora nici tu n'o știai?

Ah! cât de mult aș dori să te întreb abia șoptind când e cu totul intunerie în odaie, cu capul inclinat spre peptul teu, ceea ce nu cutez să-ți spun, ceea ce însă tu ai ghici! Mămuca mea, mămuca mea, ce departe ești de mine! M'aș guguli în brațele tale ca o pisică, să adorm și să dorm multe săptămâni lungi. Nici odată n'am să te revăd în viață? Tu mi-ai spus atât de multe bune și ce eu urmez cu credință, însă ceea ce nu mi-ai spus, acuma me tulbură și de aceea nimica nu se potrivește.

Sunt de părerea, că viața conjugală este un mare joc de paciență; acesta are multe sute și sute de bucațele forte mici și decă una din aceste nu se potrivește, atunci ne putem necăși ani îndelungați și icóna nu se completează, de și pare atât de simplă, când stă gata înaintea noastră.

Cât de des gândesc eu că țin în mână bucățica potrivită și când vreu s'o potrivească cu bucurie, ved că nu este ceea ce lipsește, o arunc desneajduită, și timp îndelungat nu mai incerc alta, dora pră îndelungat și las astfel să trecă momentul potrivit.

Nu ț-aș fi scris aceste nici odată, dar în epistola ta imi faci imputări; asta a fost pră mult, n'am mai putut suferi. Nu, cât de amar am plâns și cum plâng încă și acuma! De când am început să scriu aceste șire, mi-am spelat ochii mai de multe ori, de tema, că Leo va vedea urmele lacrimilor și ce ar dăce atunci! Pân'acuma el nici odată nu m'a vedut plângend. De asta-dată însă, după toate intristările mele, mi-a fost pră aspră imputarea ta. Imi părea ca și când și tu te-ai despărți de mine și nu mi-ar mai fi ramas nimene, nimene! Decă voi espedă scrisoarea această, conștiința me va acusa de nou, că am făcut lui Leo o nedreptate. Căci de acuma vei gândi despre el Dumneșeu știe ce, par că ar fi un urs murmurător și rău, și par că nici nu l'aș mai iubi. Dar eu imi sfășiu inima pentru el și aș muri bucuros, ca el să potă fi fericit. Mai mult nu poți iubi pe cineva! Dora decă aș pute să fiu erăș veselă ca mai de mult, ar fi și el. Dar pentru ce nu mai pot să fiu eu veselă? Nu mai pot de fel; când incerc și când rid, totdeauna imi sună ca ș-un acord fals, încât imi vine să plâng.

El este totuși bun, pră bun și ori-cine gândesc că sunt norocată, că am astfel de bărbat; eu însa-mi cred că sunt norocată, mai cu seamă decă ved alți bărbați, niște omeni seci, unilaterali și simpli — să fugi de ei; nici unul nu este, cu care aș pute să fac pe Leo nițel gelos; căci mi se face rău când vorbesc cu ei și trebuie să-i părăsesc. Leo este mult mai sigur, me lasă singură în salon și nici că-i pasă de mine.

Mi-ar plăce să fiu puțin cochetă, să-i stănesc nițică grige, atunci nu s'ar mai urî. Dar — nu pot. Ved, mămuică, nu pot. Mi-i greță de mine însa-mi! Nici în oglindă nu me uit bucuros, și când alți omeni me pri-

vesc mai îndelungat, me ruşinez, par că n'aş avea haine pe mine s'eu par că aş fi făcut ceva necuviincios. Eu nu pot cochetă, mamă! Nu me pot deşosi într'atâta, nici chiar pentru el. D'ora ar fi şi o greşală; căci decă el nu me iubescă aşa cum sânt, atunci va pute şi mai puţin să iubescă o fiinţă p'arută.

Ce să fac acuma? Cum este cu putinţă, ca cu atâtă bunăvoinţă să rătăcesc astfel? Şi nu este nimene, să-i cer svat, nimene. Tinerele gândesc la alte lucruri şi b'etrânele rid, ele ş-au uitat tinereţele şi află totul încântător şi amabil. Mi se pare, că ele îşi doresc luptele şi suferinţele, pe cari nu le mai pot simţi. Şi eu doriau să fiu atât de b'etrână, atât de b'etrână, încât să-mi fi trecut totă tortura. Căci decă aş fi b'etrână, acuma aş sci tôte din fir în p'er şi nu aş luptă cu ghicitori nedescifrabile; atunci aş fi atât de lină şi paclnică cum eşti tu, mamă, şi n'aş întrebuiţă liniştea spre f'at'arie, pe când în mine se petrece o luptă grozavă.

Şi eu sânt încă numai la început, ce va urmă încă mai târziu? Decă gândesc, că am să petrec totă viaţa astfel, ca şi anul acesta, ar trebui să desnădăduesc! Nu, mamă, asta nu pot! Câte odată aş s'evărşi chiar lucruri ne mai pomenite, numai spre a-mi face veselie, spre a me liberă de greutate. Nici odată nu m'am dus bucuros în lume, dar acum aş vré să danţez, să danţez, să danţez până n'aş mai pute. Decă aş pute să fug la munte, să me arunc pe pământ, să me lungesc pe paşiştea verde şi să strig! Dar aici nu sânt munţi şi paşişti, ci numai strade, şosele şi ômeni pretotindene. Nu pot să sufer ômenii mulţi şi totuş me bucur de fie care visită, numai ca să nu fiu singură cu Leo! Aş vré să-l privesc numai pe el, să-l am numai pe el şi pe altul nimene. Dar decă eu sânt atât de plicticôsă, ce am să fac?

Ah! mamă, unica şi mult iubita mea mămucă! Că trebuie să-ţi fac o durere atât de mare, scriindu-ţi tôte aceste! Tu singură ai deschis ferăsta şi acuma totu alergă afară, ceea ce eu atât de mult şi cu atâtă grige am ţinut incuiat. Mămucă, mămuca mea! Ah! de-aş fi încă tot la tine!

Voi lăsă însă scrisorea mea încă doue zile zăcând, şi decă pân'atunci voi fi mai cu minte, o voi arde şi ţ-oi scrie alta, ca cele mai de mult, pe care Leo nu le mai citeşte, căci nici odată nu găsesce nimic în ele şi pentru că sânt atât de plicticôse. Am fost atât de nefericită că el le-a citit; dar acuma sânt şi mai nefericită, căci nu le mai citeşte; căci din asta eu v'ed, căt de indiferentă am devinit pentru d'ensul.

Nici nu citez să-mi citească epistola, trebuie să me erti, decă e scrisă r'eu şi neregulat; dar decă voi citi-o, nu ţ-o voi mai trimite-o, atunci am să me ruşinez p're mult.

* * *

Mamă, decă ai sci ce mi s'a întemplat şi cum mi s'au schimbat tôte în câteva zile, de când ţ-am scris şirele de-asupra. O! mămucă, mămucă! Dar ţ-o pot vesti în ordine.

Aşă dară compuneam epistola ac'asta şi de odată auđii pe Leo vinind; ascunsei iute epistola în puil mesei, dar a-l închide cu totul nu mai eră timp; apoi alergai în odaia de dormit să mi sp'el ochii a doue-decea ôra. Cum imi ridic capul, spre a-mi uscă faţa, Leo stă cu totul liniştit la uşe şi me privesce: „Ce faci aici? Nu eşti încă curată de ajuns?” „O! da (rideam) me . . . dore puţin capul şi sânt cam indispusă şi am venit — — să me recreez”. „Ah, aşă!” d'ise el şi eşi. Nimic mai mult, decăt: „Ah! aşă”. Şi ce făcui? Incepui să plâng de nou, dar atât de grozav, încât nici nu băgai de s'eamă că a sosit timpul mesei. Când în cele din urmă mi-adusei aminte de asta, voiam să merg iute

în prânditor, întelni pe servitorea, care imi spuse că domnul a gustat numai vr'o doue lingure de supă şi a eşi; el are nişte lucruri f'orte grabnice, ér d'omna e indispusă şi nu va mânca nimica. Inse aveam f'ome mare şi eram f'orte slabă, dar firesce nu voiam să blamez pe Leo şi d'isei: „Da, da; me d'ore capul grozav! Decă mi-ai pute aduce ceva aici; se d'ice, că de mâncare câte odată trece durerea de cap!” Şi cu totă intristarea mea, mâncai f'orte mult, ceea ce în adev'er eră p're necuviincios. Dar eu acuma totdeuna am f'ome mare şi gândesc mult la bucatele bune, ce mi-au plăcut, tocmai pe când me simţeam mai indispusă. În adev'er, aveam totă cauza să fiu ingrigită de mine însa-mi, fiind acuma şi atât de lacomă. Unde a remas crescerea ta cea bună?

Cum simţii ceva în stomac, plânsul de nesuferit imi trecu, dar eram atât de tristă; credeam că epistola mea nu e încă nimica faţă de trist'eta mea de m'orte. Dar nu voiam s'o mai v'ed, spre a nu-mi ingreună inima şi mai tare. Dar mi-adusei aminte, că nu 'ncuiai puil mesei. Grăbii la m'esa de scris, puil mesei eră încă întredeschis; vreu să-l deschid iute, atunci mi se păr'u, că nu mai zăresc c'olele albe. Deschid ingrabă şi încep a le căută — nimica, pe charta de scris nimica, prin tôte castenele mari şi mici — nimica, nici în corla de h'artii — nici o urmă! Eram atât de confusă, încât nu mai ţineam minte unde am pus epistola, — intipuesce-ţi, o astfel de epistolă, prima şi singura, ce nu trebuia să ésa şi să se p'erdă! Căutai pe pământ, supt tapet, imi întinsei mâna dinapoia sofei şi în scaunele cele mici, aredicaşi şi vasele cu flori; în sf'ârşit eram atât de obosită, încât căđui pe chouchouse şi adormii. Trebuia să dorm multe c'esuri, căci când me deşteptai, eră murgul serii şi colo se mişcă ceva, încât me sp'ariai.

Eră Leo: „Dumneđeule! eşti tu de mult aici? Şi încă n'ai mâncat nimica! Pentru ce nu m'ai deşteptat?”

— Mai alinatu-s'a durerea ta de cap? — me întrebă el. Avea un timbru atât de particular vocea ac'asta. Voiam să-l v'ed mai bine, dar din ce în ce se făcea mai întuneric.

— Unde ai fost atât de îndelungat?

— Am avut să citească nişte h'artii f'orte importante.

În momentul acela se aduse lampa în odaie şi v'edui faţa lui. Sării în pic'oire, dar nu d'isei nimica, ci me 'ntorsei cătră servitor dându-i ordin pentru cină şi theă.

Acela eşi.

Atunci mi-adusei éraš aminte de epistola mea şi alergai la m'esa de scris.

— Cauţi ceva? — întrebă Leo.

— Ah! Dumneđeule, da! am scris mamei, dar acuma nu-mi găsesce epistola, şi de şi aceea n'a fost nici importantă nici interesantă, totuş nu mi-ar plăce să fi perit.

— Mai cu s'eamă, decă gândesci, în ce mâni a putut rătăci ac'asta scrisore neînsemnată şi neinteresantă.

Şi d'ic'end aceste, el îşi deschise niţel rocul şi din busunarul interior al aceluia priviau spre mine colţurile epistolei fatale. Gandiam, că sânt treznită! D'isei numai „Ah” şi lăsai faţa să-mi cađă 'n mâni.

Aşă steterăm noi f'orte îndelung, cel puţin mie-mi părea p're îndelungat, căci el nu grăi nimic. Şi eu steteram şi aşteptam ca copilul bătaia. Fiind că inse el tot tăcea, imi ridicai încet capul şi privii spre el şi el me privia asemene şi ochii lui sclipiau atât de seducător, încât eu deodată începui să rid şi el ridea asemenea şi noi rideam împreună grozav, aşă ca nici odată, până

când în cele din urmă el își deschise brațele și eu că-
dui în ele și acolo mai că apucaii să plâng de nou.

El însă glumiă în continuu, în cât nu mai încetai
să rid, până ce 'n sfârșit devinii liniștită. Atunci el de-
odată se aședă cu blândețe, me luă în brațe și-mi
dise lin :

— Țrtă-me, nu voi mai face acēsta !

Eram atât de spăriată, încât voiam să-i sărut
mâna.

Dar el me ținea tare și-mi dise :

— Așă dară tu ai voiiai să mori pentru mine și
nu aveai atât curagiu să-mi spui ce-ți lipsesce? Sânt
eu un om atât de 'nfrișat? Și decă eu nu găsiam
epistola, scii tu, Susică, că eră din ce în ce mai rău
de noi, căci eu te intelegeam tot mai puțin și tu pe
mine asemenea, numai pentru că tu n'ai fost cu totul
sinceră! Noi bărbații totuș nu sântem niște bādărani
atât de mari, cum creși. Eu me necășiam de mai multe
luni, pentru ce nu te pot face fericită, și decă eu a-
veam o mamă nu m'aș fi sfiit atât de mult să-i cer
svatul!

Și astfel continuă dēnsul încă îndelungat, tot să-
rutându-me și eu ședeam în brațele lui, tremurând de
bucurie. Și atunci voiam să am epistola și ne luptam
pentru ea, cu multe sărutări și risete. În cele din ur-
mă dise apoi serios :

— Tu ai să trimiți epistola acēsta la mamă-ta, și
în viitor, decă erăș nu vei avē curagiul să-mi vorbești,
scrie mamei tale și uită epistola pe mēsa de scris! Eu
voi căută-o totdeuna și voi găsi-o la timpul seu. Decă
însē tu ai mare dor de casa părintēscă, vom călători
împreună la mama, dar încet, în fie-care ți câte o
parte, să nu periclităm pe prințul nostru, seu dōră o
să fie prișșă?

Gândesce, mamă, acēsta mi-a dis el! De atunci
de odată nu mai am așă grozav dor de casa părin-
țescă; însē dōră tot o să vinim! Creși și tu că are să
fie prinț?

A ta

Susica.

Societatea beletristică română.

Ca răspuns propunerii dlui dr. Grigoriu Silași d'a se înființă o
societate beletristică română.

Domnule Redactor,

Ideile de înaintare nasc la un popor după tre-
buițele culturai sale, ca — să me serv d'o compa-
rațiune prosaică — dinții la copii după esigențele nu-
trimentului apropiat etății lor.

E deci natural când aceleași idei nu se ivesc iso-
late, ci resar, de odată, în diverse inimi și spirite.

Cugetarea dlui dr. Silași e de un timp și cugeta-
rea mea.

Progresele literaturii maghiare sânt primele ce ne
dau dreptul și ne impun datoria d'a ne ocupa de pro-
gresele literaturii nōstre.

Nimic mai oportun, nimic mai imperios trebuitor,
ca înființarea unei societăți literare și de bele-arte
română.

Așă dar societatea de înființat ar fi să spriginēscă
nu numai propășirea literaturii române în tōte ramu-
rile sale, dar și artele: precum musica, pictura, sculp-
tura și artele aplicate la trebuințele vieții, ca industria
casnică etc.

Se intelege că în organizarea sa, societatea ar fi
împărțită în secțiuni diverse și speciale.

Toți literații și artiștii români cu drept d'a aspiră

la acēsta onōre ar fi să pregătēscă — în deosebi —
proiecte de organizare. La prima ocaziune aceste pro-
iecte cetite în public, analizate, discutate și adoptate
în parte seu în total, ar formă viitoarele statute ale so-
cietății pentru arte și litere române.

Sper însē că aceste statute, conform spiritului de
civilizațiune modernă, nu vor lovī, dela primul pas,
drepturile de cultură ale femeii, escludând-o dela o
operă curat intelectuală prin legi ca aceste, tot bărba-
tul român etc. tot bărbatul, dar nu și femeia.

La tōte națiunile și în toți timpii femeia a dat un
puternic avēnt progresului pe terenul literar și artistic.
Femeia română — o dovedesce mișcarea sa intelec-
tuală în România — nu este din acele care sânt me-
nite să remăie îndērēpt. Cu drepturi și datorii egale
vom lucră și noi la ardicarea artelor și a literaturii
române la nivelul la care stau artele și literatura po-
pōrelor culte.

Fie ca literatura și artele nōstre să aibă cât de
curēnd focariul lor în giurul cărui să se adune tot poe-
tul, tot artistul român!

Primiți, Domnule Redactor, etc.

Budapesta 20 jan. 1885.

Constanța de Dunca-Schiau.

Căsătoria la Armeni.

La Armeni e datina ca fetele în etate de 6 până
15 ani să se logodēscă cu băeți de aceeași etate seu
mai mari, și adese-ori urmarea este că numeroșe că-
sătorii sânt nenorocōse. Un astfel de exemplu este ur-
mătorul cas, întēplat de curând în orașul Hagiū, în
Cilicia:

O fată armenă de 9 ani dintr'o familie cu
stare fu logodită, fără scirea ei, în anul 1879 cu un
ținer. Fata primi o creștere escelentă, eră forte talen-
tată și frumōsă peste mēsură. Deunăci logodnicul ei, un
om brutal și de un exterior comun, se presentă ca să
ceră fetei mâna. Acēsta îl refușă, avēnd intențiunea să
se mărīte, cu consimțēmēntul părinților ei, după un țin-
er comerciant din Cesarea, cătră care avea de ma-
mult timp inclinare.

Preotul chemat să sēvērșescă cununia, refușă a s
duce dicēnd, că Ciobugii (bētrânii și notabilii orașului
declarară ca drepte pretențiunile celui dintēiu logodnic
Părinții apelară la autoritățile otomane, dar însēdar
Episcopul din Sis declară asemenea valabilă întēiu
logodnă.

Familia se adresă apoi prin telegramă cătră p
triarchul armen, care avisă pe episcop să caute r
mod de desfacere a primei logodne, în marginile hot
ririlor bisericii armenē. Episcopul nu ținu cont de i
strucțiunea patriarchului, ci însoțit de Ciobugii și de
cēta de servitori plățiți se duse la locuința familiei a
mene, ca să rāpēscă fata cu puterea. Acēsta însē fi
gise în casa unui misionar protestant.

Episcopul se duse cu cēta sa înaintea casei misi
narului, servitorii sparseră ușile închise și nenoro
fată fu dusă în casa episcopului și închisă într'o c
lulă.

Cu tōte chinurile ce le-a îndurat ea aci, încă t
tuși refușă de a se mărītă după întēiul logodnic și ce
să fie trimēsă într'o mănăstire.

Episcopul remase neînduplecat și sēvērși cunn
în celulă, zēcēnd fata pe pāmēnt.

Consternațiunea din cauza purtării episcopi
generală.

Serisori din Iași.

(Crăciunul la Iași, balurile, teatrul, cirul Sidoli, o societate artistică.)

Suntem in mijlocul carnavalului. Fie-care oraș din lumea creștină, serbează într'un mod mai mult sau puțin vesel această epocă a anului, rezervată plăcerilor, mâncărilor, primblărilor, danțurilor și altor multe feluri de petreceri.

Totuși, fie-care oraș pare a avea culoarea sa locală diferită. Iașul, in lipsă de mijloace de o petrecere extraordinară, care să poată atrage, intru câtva atenția lunei din giurul barierilor sale, se mulțamește cu petreceri puțin șgomotoșe, ba, am pute dice, orecum monachale.

Din ajunul Crăciunului, de cum inserază, băeășii de prin mahalale, salută sosirea sərbătorilor de ernă prin colindele cunoscute, al căror refren perpetuu de „Florile dalbe” sau „Velerim și Vele Dómne” este inipărit in mintea fie-cărui român. In aceeaș sëră, se organizează o trupă de actori „cam primitivi” represintând „o nuntă țerănescă” din care face parte de regulă, pe lângă mire, mirésă, nuni, drăbe, vorniceii, etc. și un Leib sau Burăh cât se pôte de arciunat și stremțeros, impreună cu balabusta (gospodina) lui, precum și un urs jucăuș, pronumit de preferință Gavril sau Martin. Tóte aceste personajii, inclusiv ursul, sânt reprezentate de flăcăi și fete din clasa de jos a poporului, ér produțiunea lor se face prin diferite jocuri naționale, mai ales hora și de brăul, inveselite mult prin țopăiturile lui Leib și a lui Gavril.

In ziua de Crăciun stradele încep a fi cutrierate Iroși, Stele, Luceferi, Capre, Urși (separați), precum și de tradiționala *ladă cu păpuși*.

Tóte aceste frumoșe jocuri cari făceau dila dulcii părinților și strămoșilor noștri, de și se conserv până acum, totuși au cam degenerat mult. Pe când eram încă copil, și acesta nu-i de cât cu vr'o 12 ani in urmă, vedeam trupe de Iroși ce produceau un efect cu totul altul de cum produce acum. Lumea se întrecea de a-i chemă prin case și a-i ascultă ore întregi in cântecele și mișcările lor. Ași trupele Iroșilor umblă strigând mai tótă ziua pe strade, și rari cetățeni se ințemplă să-i cheme unde-va. Ce-i dreptul, trupele de atunci erau și cu mult mai bine organizate: costumele erau ingrigite, strălucitoare și bine imbrăcate; actorii-iroși erau mai cu sémă dăscali sau cântăreți de pe la biserică cari invêțau după „serisori” ceea ce trebuia să facă și să dica; ași iroșii, compuși din ómeni cu totul ignorantii, sânt destul de nesuficient imbrăcați și nu fac alt de cât a cântă niște cuplete, pe care cred, că nici ei nu le ințeleg. Băeții cu stéua sau cu luceferii sânt mai bine vèduți și cântecele lor sânt cu drag ascultate. *Capra* a degenerat și ea, cu tot clămpănitul falcilor sale, cu tóte săriturile și rotirile ei, nimene n'o mai ie n samă; *Lada cu păpuși*, pe care ilustrul istoric și politic, dl Cogălnicean a đis că este templul nostru dramatic primitiv, amuzésă încă, decât se ințemplă ca pășarul să fie bine instruit in cântecele sale, cum și cuirea actorilor sei de petici și bețe.

In afară de aceste petreceri spectaculoșe, vin balurile, cu sau fără mască, reveliónele, sərbări de fami-

lie, etc. E curios că până acum nici un bal public, fără mască, nu s'a anunțat de societățile de binefaceri sau școlare, ce de ordinar obicinuia a le face in acest timp in anii trecuți; in compensație însă, am avut in timpul postului câteva baluri ale societăților numite in care cei ce au luat parte au putut să se sature pe o bună bucată de vreme, de tot soiul de valsuri, polci, sau cotillóne. Baluri mascate s'au dat unul singur la Teatrul Național, fără însă a fi cât de puțin animat. In localuri de a două mână se dau de 2—3 cri pe sèptemână astfel de baluri, dar ele nu sânt frecventate de nici o persoană mai seriosă.

Templul nostru dramatic părăginesce mereu; dela deschiderea sa și până ași a dat vr'o 24 reprezentațiuni; majoritatea pieselor a fost vechi, din repertoriul de melodrame cunoscut lunei întregi. Ca noutăți am avut doue piese: o prelucrare din limba franceză „Deputații in halat”, comedie in 4 acte care a avut cea mai bună reușită dintre tóte piesele ce s'au jucat, căci au atins până la 5 reprezentații, cu sala relativ bine garnită, și o scriere originală nouă: „Scrisórea perdută”, tot comedie in 4 acte, de dl I. L. Caragiali. Acesta din urmă a făcut un mare șgomot la aparițiunea ei; sala fu luată cu asalt de spectatori la prima reprezentație; dar la a doua, abia pe jumătate eră plină, și la a treia . . . suflă vèntul din un capet al teatrului in altul.

Piesa acesta, care după cum am vèduț, a fost descrisă mai pe larg de corespondentul „Familiei” din Bucuresci, nu e, putem dice nici rea, dar nici tocmai bună; ii lipsesce cu totul *fondul literar* care produce taria ori cărui uvraj dramatic; decât in Iași n'a avut nici de cum succesul ce l'a ințimpinat in Bucuresci, cauza, e, pe lângă text, in mare parte a interpretațiunii; singurul rol de femeie ce conține piesa, eră ținut intr'un mod cu totul nesuficient și nepotrivit de dna Lașcu.

S'a mai jucat piesa „Țarina” sau „Mórtea lui Petru cel mare”, dramă in 5 acte de E. Scribe. Acesta e uvrajul „literar” cel mai de valóre din tóte câte s'au produs in stagiunea acesta, cu tóte că nici el nu e egal in merit cu alte lucrări de-ale aceluiași Scribe, ca „Păharul de apă”, „Camaraderia”, etc. cari sânt de o superioritate incontestată. Dl Galino, a făcut din rolul țarului o creațiune valoróșă, mai ales că a putut prin grimase reproduce aprópe esact figura lui Petru. Țarina, (dna Lașcu, cea mai inoportună și mai nesimpatcă acrită a teatrului ieșan), Menciaff (dl Manoliu) și ceilalți actori erau pré departe de nivelul rolurilor lor. Singură dna Natalia Neculau, o tineră femeie cu mult talent natural și multă grație și farmec de figură, a făcut din rolul ingenuu al Olgai Menciaff o creațiune, cum cred, chiar Scribe de ar mai trăi și ar vedé-o, ar aplaudá-o cu dragă inimă. Ce folos însă, că acesta séménță, care dá atăta speranță pentru viitorul artei noastre, este aruncată pe un pământ cu totul pietros, in-cungiurată numai de spini, și n'avem un singur om preveđător care s'o cultive și s'o facă să deie bunele róde ce ni promite

Joi 3/15 ianuarie, cirul Sidoli ș-a inaugurat reprezentațiile sale in fostul local al espozițiunii cooperatoriilor. Lume eră un adevèrat potop. Trupa călăreților și a celorlalți artiști de circ, însă n'a tocmai corespuns așteptărilor mulțimii; totuși ni se promite mai mult pentru viitor.

De mult se agitá aici ideia for societăți pentru cultura muziceii, dramei, picturii,

sub titlul de „Societatea artistică”. Mai multe intruniri au avut loc, la cari au luat parte un numer respectabil de cetățeni distinși. Dl Cobălcescu, cunoscutul profesor și archeolog, a ținut între altele: „E timpul ca societatea noastră să înțeleagă că trebuie să mai lase la o parte sindrosiile nefolositoare și mai cu seamă netrebnicul *ghiordum*, pentru a se îngriji ceva mai mult de cultivarea artelor frumoase!”

Fi-vor ascultate cuvintele ilustrului profesor?

lassiensis.

Literatură și arte.

Dl Iuliu I. Roșca, unul din colaboratorii noștri cei mai diliigenți, a primit și redacțiunea părții literare și revistei musicale „Doina”, care apare la București de două ori pe lună. Recomandăm această fôie familieră române amatoare de muzică națională, căci ea publică în fie-care numer câte o piesă nouă de compozitorii noștri. Director-proprietar al „Doinai” este dl Const. Barcanescu și fôia costă pe an 10 lei.

Lyra și Spada. Acesta va fi titlul unui volum de poezii ce va publică în curând la București dl colonel Al. Candiano-Popescu, unul din colaboratorii noștri. Noi am publicat din acesta colecțiune câteva bucăți frumoase, cari denotă progresul autorului dela aparițiunea primului seu volum.

Actele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținuta la Sibiu la 1, 2 și 3 iunie 1884 au apărut la Sibiu în tiparul „Institutului tipografic societate pe acții”.

„Revoluțiunea lui Horia” în Transilvania și Ungaria, 1784—1785, scrisă pe baza documentelor oficiale de Nic. Densușian — se poate comanda seu la autorul (Calea Victoriei 105) seu la tipografia „Românul” (Carol Göbl) ori la librăria Socec et Comp în București. Intrarea operei în Ungaria și Transilvania este liberă. Prețul 4 fl. v. a.

Diaristic. A apărut în București „Economia națională”, revistă economică săptămânală sub direcția dlui P. S. Aurelian. De asemenea a apărut „La Roumanie” în Paris sub direcția dlui Em. Galli, cu scop d'a face România mai bine cunoscută în Franța.

Teatru și muzică.

Sciri teatrale și musicale *Dra Agata Bârsescu*, precum ni se scrie din Cernăuți, a anunțat directorului teatrului din Cernăuți, că nu poate să începă acolo aci la 23 jan. șirul reprezentațiilor sale și că numai în 10 febr. va pute merge în acel oraș, spre a-și deschide apoi reprezentațiunile în 11 febr. — **Dl Popovici**, care s'a distins anul acesta prin concertele ce a dat la Ateneul din București, a părăsit capitala României spre a se duce în orașul seu natal Bêrlad; de aci va plecă la Hamburg, spre a-și completa repertoriul cu un renumit profesor de cânt. — **Dl Fichtenmacher** a compus o romanță nouă: „Dorul instrăinatului”, care se publică în numărul din urmă al „Doinai”. — **Tinerul actor Lugoșian** a trimis din Paris direcțiunii generale a teatrului Național din București traducerea piesei „Le maître de forges” de G. Ohnet; dl Lugoșian studiază acum în conservatoriul din Paris, la clasa dlor Delaunay și Got cu mult zel. — **Dl Iacob Muresan jr.**, profesor de cânt în Brașov a cântat muzica cupletelor și a altor cântece, c

barea reuniunii vânduvelor din Brașov și din giur. — **Dl maior E. Hübsch**, inspector general al muzicelor militare din România și șeful orchestrei Teatrului Național din București, a compus de curând un marș nou: „Bravii noștri”, care s'a executat pentru prima-ora în ziua de 1/13 jan. la palatul regesc. — **Dl Mirea**, precum aflăm din „Doina”, lucrează în timpul de față la o schiță a tabloului măreț care va ornă tavanul salei tronului din noua construcție dela palatul regal din București.

Teatrul Național din București. Săptămâna trecută s'a jucat pentru prima oră românească opera comică „Boccaccio”, de Fr. Suppé. Direcțiunea a cheltuit mult pentru montarea piesei și actorii ș-au dat totă nisuinta pentru ca să interpreteze bine rolurile lor, dar cronicarul „Românului” n'are a înregistra „vr'o mare izbândă artistică”. Meritul principal este al dlui Ștefanescu, șeful orchestrelor. Stăruinței și activității dsale se datorește în mare parte reprezentațiunea lui „Boccaccio” pe scena teatrului Național.

Concerte la București. La 15/27 dec. s'a ținut concertul dlui C. Georgescu în sala Ateneului; concertantul a fost mult aplaudat, cântând între altele și „Elena” romanță de Bolintinian, muzica de însuși dl Georgescu; dl Dănescu, un tiner violonist, asemenea a fost bine primit; dra Vermont a declamat legenda „Mirăsa pandurului” de Bonachi și „Otrăvitoarea din Giurgiu” de dl Carol Scrob; dl Niculescu a jucat „Sfiosul” ăr dl M. Dimitriad a recitat „Vera la țără” de Depărățean și una din fabulele sale. — O săptămână în urmă avu loc concertul dat în favorul familiei profesorului Raith, cu care ocaziune dl Ionescu, dra Leria, dnii Wiest și Rașian au delectat publicul.

„Ovidiu”, noua piesă a dlui V. Alecsandri, se va pune în curând în studiu la Teatrul Național din București. Se crede, că succesul are să fie mai mare și decât al „Fântanei Blandusiei”. Scena cea mai cu efect se ăice că este aceea în care Iulia mărturisește lui August, că dânsa iubese pe Ovidiu și totodată respinge propunerea de căsătorie a lui Cotuzen, ducele ținuturilor dela Dunăre. Mărtea lui Ovidiu încă are să fie o scenă plină de emoțiuni artistice.

Corul plugarilor români din Silha în Bănat a dat la 7/19 jan. un concert în ospătăria lui Adolf Klein, executând următoarea programă: „Etă ziua triumfală”, de V. Hump; Cor și cavatina din „Lucia”; Cu dor, de Bendusi; Șoldan vitezul, monolog de V. Alecsandri, declamat de V. Luminos; Junimea parisiiană, de Adam; Stéua României, de C. R. Kárrász; Iléna, cor micst, de Șepețean. Tote piesele fure executate de corul vocal sub conducerea plugarului Ioan Stoicanescu din Silha. După petrecere urmă danț.

Corul plugarilor români din Sudriaș Jupan în Bănat a dat la 22 jan. st. n. un concert în comuna Chciova, cercul Bega, în ospătăria lui M. Klein. După concert urmă danț.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Majestatea Sa* a dăruit 100 fl pentru eradicarea școlii române gr. or. din Sacoșul turcesc, lângă Buzias în Bănat. — **Dl Stejan Popovici**, telegrafist în Arad, a inventat un aparat foarte practic pentru telegrafiști, căruia i-a dat numele „Cyanograf” și care a fost aprobat de direcțiunea telegrafelor din Arad, Timșóra și Budapesta; inventatorul a cerut brevetă. — **Dl Traian Meșian**, administrator protopresbiterial în Zernesci, la alegerea de protopresbiter în Zernesci a intrunit cele mai multe voturi.

Hymen. *Dl Petru Truța*, deputat la dietă și avocat în Baia-de-Criș, astăzi sâmbătă la 24 jan. st. n. își serbeză cununia cu dșora Ana Bonciu, fiica dlui Dimitrie Bonciu, notar public și consilier regesc în Arad. — *Dl Amfilofiu Giurca*, notar cercual în Timișul-de-munte, duminică la 13/25 l. c. se va cununa cu dșora Otilia E. Florescu în Ighiu. — *Dl Iustinian Moldovan*, comerciant în Deva, la 7 l. c. s'a logodit cu dșora Valeria Man, fiica dlui I. Man, negustor în Mureș-Oșorheiu.

Carneval. *La Craiova* în sera de 31 dec. st. v. s'a dat un revelion la dl generat G. Angelescu, comandantul corpului I de armată; peste 3000 persoane, civili și militari, au luat parte la revelion, care s'a terminat la orele 6 dimineața printr'un mare bal. — *La Orșova* comitetul parochial va aranja în 12/24 jan. un bal în folosul școlii române de fete care s'a deschis acolo de curând. — *La Seliște* Reuniunea meseriașilor va da la 12/24 jan. un bal în casele lui Dumitru N. Popa; vinitul curat e destinat în favorul Reuniunii. — *Balul femeilor române din Arad* va fi aranjat de un comitet compus din dnii: dr. Nic. Oncu, Aurel Suciu, avocați; dr. G. Vuia, dr. G. Vessa medici; dr. I. Bonciu candidat de avocat, G. Raicu c. r. locotenent, P. Suciu farmacist și încă de doi elevi școlari. — *La București* în mercuria trecută s'a dat balul Societății „Carpații”, societate compusă mai cu seamă din români trecuți acolo de dincoci. — *La Făgăraș* s'a dat la 12 jan. st. n. un bal în folosul ambelor reuniuni a femeilor române de acolo.

Primul bal la curte în București, precum aflăm din „Românul”, a fost foarte strălucit. Sala tronului, transformată în sală de danț, era frumos împodobită cu flori, cu plante și cu ghirlande de verdetă; în fie-care colț copaci de plante rare. Șese policandre aruncau o lumină fantastică pe draperiile de catifea roșie și pe poleiturile zidurilor. Regele și regina apărură la 10 ore și jumătate, urmați de totă casa lor civilă și militară, întimpați în salonul goblenilor de tot corpul diplomatic și de ministrii țării cu dōmnele lor. Regele, în mare ținută de general cu marele cordon al „Stelei României” pe pept, se întretinū cu invitații cu o mare amabilitate. Regina purta o toaletă foarte bogată; rochie de atlas albă învelită cu dantele vechi (e mare preț; manta lungă de curte, de catifea albă, tivită cu blană de vulpe disă albastră, ridicată de douē părți cu lanțuri de brillant; corsagiul era țesut cu pietre scumpe. Pe cap, grațioasa Suverană purta diadema dată de oraș la intrarea Maj. Sale în capitală. Regina, foarte veselă, a stat târziu, conversând cu toții. Dșorele de onōre, dșora Romalo foarte frumoasă era în alt, cu rose naturale; dșora Bălăcean, grațioasă ca în totdeuna, în roșu ca focul acoperită de dantele negre. Printre celelalte dame erau: dna principesă Urusoff, splendidă în alb cu brillanturi, dna Zoe Sturdza în mētasă aurie, dna Stolojan foarte frumoasă în mētasă galbenă cu spicuri de aur, dna Petre Grădiștean foarte admirată în atlas alb țesut cu mărgăritare, o manta imensă de catifea albă tivită cu samururi, corsagiul de samur împodobit cu stele de brillant etc. La ora — se dărtase deja trei cuadriluri, un lancier, polci, valsuri etc. Musicele n'au încetat un minut. Signalul supeului s'a dat la douē ore. Sala de mănecare era o grădină de primăveră. Douē mese, una în giurul salei, cealaltă în mijloc, se întindeau acoperite de tot ce era mai gustos. După supeu urmă cotilionul jucat de șapte-deci de părechi, conduse de dnii colonel Robescu cu dna comiteta Tornelli, dl major Negel cu dna Zoe Sturdza și dl major Șomănescu cu dna Zoe Florescu. Un imens cuadril cu figuri termină printr'un galop final acēsta serbare.

Academia Română Pentru concursurile publicate pe anul trecut 1884, s'au prezentat până la termenul prescriș 31 decembrie 1884, următoarele 12 scrieri: „Curs elementar de gramatica românească”. Partea I. etimologia, de Vasile Ionescu, Iași 1884. „Legile istorice, cari esplică limba românească”, de Vasile Ionescu. Iași 1884. „Ludovic XIV și Constantin Brancoveanu”, studii asupra politicii franceze în Europa resăritenă, de Ionescu Gion, București 1884. „Memoriile geologice ale școlii militare din Iași”. Memoriul I studii geologice și paleontologice asupra unor tērēmuri terțiarie din unele părți ale României de G. Cobălcescu. București 1884. „Studie asupra constituțiunii românilor” sēu esplicarea pactului nostru fundamental din 1 iuliu 1866, de G. G. Meitani. Fascicula IX. București 1884. „Manualul sēu calausa cetățanului în materie juridică de Ioan Rădoi. București 1884. „Negriada” epopeă națională, de Ar. Densușian. Partea II. București 1884. „Teoria lui Rösler”, studii asupra stăruinței românilor în Dacia Traiană, de A. D. Xenopol. Iași 1884. „Raportul general anual asupra învățământului prezentat dlui ministru de instrucțiune publică și culte”, de Spiru C. Haret. București 1884. „Revoluțiunea lui Horia, în Transilvania și Ungaria an. 1784—1785”, scrisă pe baza documentelor oficiale de N. Densușian. București 1884. „Elemente de terapeutică și materie medicală” de dr. Z. Petrescu. Part. I vol. I, II, III. Part. II. București 1884. „Manual de archeologie biblică”, de Isidor de Onciul. Cernăuți 1884.

Ajunul anului nou în Viena s'a serbat și de asta dată de cătră societatea „România Jună”, luând parte și dame, dintre care vr'o 7 se presintară în costum național. Serbarea s'a început cu muzică, executându-se la pian mai multe piese naționale și străine. Apoi urmă danțul, care ținū până la 12 ore; atunci se ținū o cină comună, la care se rostiră mai multe toasturi. A făcut mare efect toastul dōmnei Singurof, soția maiorului Singurof din România, dorind ca tinerii români să-și ia de soții ramănce. După cină se continuă danțul, care ținū până dimineața la 6 ore.

„Timișana”, noul institut de credit și economii, care se înființază la Timișora, anunță adunarea sa generală constituitoare pe 10/22 jan. în Timișora în sala mică a otelului „Principele de coronă”. Cu asta programă: se vor constată subscrierile definitive și plătirile, se vor desbata și votă statutele, se va alege comitetul de supraveghiere, se va alege conducătorul institutului și se vor luă alte hotăriri indicate de legea comercială. Președintele interimal al institutului este părintele protopop Meletiu Dregheci.

Conferințe literare. *Dl Ioan Crișan*, profesor la institutul Andreian din Sibiu, ținū duminică la 11 jan. st. n. o prelegere publică despre: „Ce se mai așteptă dela femeia română inteligentă pe lângă împlinirea chemării speciale”. — *Dl V. A. Urechia* ținū duminică la 6/18 januarie conferință literară, în sala Ateneului din București, vorbind despre „Cultura națională în secolul XVIII. — *La Arad* în duminica viitoare, 13/25 jan., dl profesor de teologie V. Mangra va ținū o prelegere publică, tractând despre „Mărirea și căderea lui Mihai Vitezul”; prelegerile din Arad se arangază de cătră Reuniunea femeilor române din Arad și provincie, în folosul fondului școlii de fete ce dorește a înființă.

Balul reuniunii femeilor române din Zernesci și giur, dat la 6/18 jan. a. c. în frumoasa sală a edificiului școlar, a avut succes complet. A participat public mult și altes; pe lângă dna presidentă Maria N. Garoiu dōmnele membre ale comitetului Ecat. V. Bude, Maria Badiu, Maria Gogonea, Maria Vlad, M. Dan, au parti-

cipat dşorele Ghianţiu din Reşnov, dşora Masimilian din Stupini, dşora Stoean din Bran; dşonele Catinca Ios. Puşcariu, Maria L. Massimilian din Braşov; dna Elena Bellea, Tisca, Reit, Stoian din Bran; dnele Tornos, Pandrea din Tohanul vechiu; dnele Efrosina Meţian, Maria Reveiu, Şenchea, Comşa, Pana şi alte multe din Zernesci. Petrecerea şi jocurile la auşul celei mai bune muzici din Braşov au fost tare animate şi a durat până la 4 ore dimineaţa spre mulţumirea tuturor, cu atât mai mult, căci au fost şi jucători destui. Resultatul material încă a fost bun, precum se va vedea la timpul seu din darea de sêmă despre acel bal.

O sêrbătoare în Zernesci. Din Zerneşti primim aceste şire: In 18 jan. a. c. am avut fericirea a fi la faţa la împăţirea ajutoarelor, ce se dau in fie-care an din partea reuniunii femeilor române din Zerneşti şi giur; după ţinerea unei scurte, dar potrivite cuvântări din partea presidiului, am vêşut cum vr'o 20 copile in faţa comitetului şi a unui public numeros, cu bucurie neşpusă viniau la cetirea numelui lor şi primiau din mâna dlor membre, câte o rochiţă cusută gata din materie bine alêsă şi potrivită cu anotimpul. Acesta reuniune, care in un timp aşă scurt a făcut frumos progres, şi ale cărei raşe binefăcătoare au produs şi de asta-dată insuflêre in Zerneşti şi giur, ne indreptăşesc la speranţe şi mai mari in viitor.

Reuniunea femeilor române din Zernesci şi giur, a ţinut adunarea sa generală, sub presidiul dnei Maria Garoiu n. Meţian, la 1/13 ianuarie in şcola de acolo.

Reuniunea femeilor române din Sibiiu, aran giând o loterie de efecte in folosul fondului seu, a efeptat tragerea sorturilor in 31 dec. st. v. in presinţa unui represintant al autorităţii publice. Primul câştig (girandole de argint china) s'a făcut prin nr. 11392. La redacţiunea noastră se află o consemnare a numerilor traşi, şi decă cetitorii noştri vreu să afle decă au câştigat, să ne împărtăşescă numerile, şi le vom răspunde cu plăcere.

Serbare şcolară Elevele dela şcola română de fetiţe din Sibiiu au dat a doua şi de Crăciun o mică reprezentare in edificiul şcolei. Un public numeros, aproape intregă inteligenţa din Sibiiu, a luat parte la serbarea acesta a fetişelor. S'au declamat frumos mai multe poesii şi s'a produs cu multă inteligenţă piesa dlui V. A. Ureche „Copiii cu minţi“.

La Seini, in Săţmar, tinerimea de plugari români a ţinut o petrecere cu joc a doua şi de Crăciun, sub conducerea invêşătorului Ioan Cionca, in sala şcolei edificate in anul trecut. Petrecerea a reeşit bine şi vinitul curat s'a intrebunţat spre a cumpêră cărţi ş-a abonă diare române pentru şcola de acolo.

Adunare invêşătorească. Despărţemêntul Reuniunii invêşătoreşci din tractul Agnita al protopresbiteratului gr. or. de Agnita ţinu adunarea sa generală extraordinară la 8 ianuarie st. n. in localităşile şcolei din Agnita. Cu asta ocaşione se ţinură şi doue prelegeri, amêndoue de dl invêşător Ioan Popescu. Preşedintele reuniunii e dl Nicolae Moldovan, notar dl Ioan Bonea.

Şcolile. In secolul presinte numai cultura pôte să inalte seu să nimicescă o naţiune. Toţi şcim acesta, şi totuş cu durere vedem, cât de puţin se face la noi Românii in interesul instrucţiunii publice. Şcolile noastre dela sate in cele mai mulţi părţi sânt o stare de plâns. Ministrul de culte şi instrucţiune publică de curênd a presintat camerei raportul seu despre starea instrucţiunii publice in anii 1882/3 şi 1883/4. Din acesta aflăm date foarte triste. In anul 1883 numerii

copiilor obligati de şcolă a fost 2.242.537, intre aceştia români 363.693, dar din aceştia numai 221.848 au umblat la şcolă, va să dică 142,114 copii români nici la şcolă n'au fost. E de observat şi aceea, că in anul acela noi Românii am avut, in proporţie mai puşini copii obligati de şcolă, adeca după 1000 de locuitori numai 147; pe când rutenii după 1000 au avut 207. In acel an 37,420 de tineri au terminat şcolile medie, dar dintre aceştia numai 2236 au fost români. Êtă o cestiune la care trebuie să ne gândim mai serios!

Din Cernăuţi primiram raportul anual al Societăţii academice române de acolo „Junimea“ pe anul administrativ dela 1 nov. 1883 până la 16 nov. 1884. Corespundintele nostru ocupându-se deja in foia noastră de raportul acesta, vom observă numai că averea totală a Societăţii este 1584 fl. 11½ cr.

Libertatea d'a danţă in Elveţia. Landrathul din Uri s'a ocupat d'o cestiune interesantă pentru Urenii de amêndoue secesele, aceea a libertăţii depline seu a mârşinirii danşului şi mascaradelor. Sistema d'a mârşini libertatea d'a danţă, care esistă acum, a fost susţinută de dl consilier de stat Terrez, pe când vicelandmanul, dl Ubuller, a propus d'a se introduce regimul libertăţii absolute, ceea ce este oprit, avênd in vedere că are mai multă atragere tot ce este permis. După o lungă discusiune, părinşii patriei, din cari un bun numer sânt asemenea părinşii de fete şi băeţi, amatori de danş, au căşut de acord pentru a-l autorisă in marginele legale, in tot timpul carnavalului. Cât pentru mascarade, s'a otărit a fi mârşinite pentru lăşatul secului şi cea din urma nôpte a carnavalului.

Sfîşşitul lunei. Cel ce are bani să se grăbescă a- cheltui folosindu-se de avuşia lui. Cel ce n'are să se imprumate, êr cel ce are datorii vechi, să facă cât mai curênd alte noi şi să promită creditorilor lui cu juramênt că le va plăti pe toate impreună cu dobênda de 150 la sută la 1 ianuarie 1887. Pôte să facă acest juramênt cu consciinţa curată, căci nu va avê să implinescă făgăduiela lui, fiind că in anul viitor 1886 va perî lumea. Despre acesta nu incape nici c indoielă, căci aşă se citeşce in cartea lui Nostradamus, cel mai invêşat dintre invêşatii cari prorocesc peirea lunei prin următorele cuvinte: „Când sfântul George răştignesce pe Crist, când sfântul Marcu il reinvieză şi când sfântul Ion il va purtă, atunci a sunat ultima oră a lunei“. Acesta va să dică; finele lunei se va intêmplă când vinerea mare va căde la 23 aprile (Sf. George), Pascele la 25 aprile (Ev. Sf. Marcu) şi joia verde la 24 iunie (Sf. Ion). Tôte acestea se intêmplă la anul 1886. Spre mângăierea noastră, nu se potrivesc cu calendarul nostru.

Sciri scurte. *Diariului „Tribuna“* i s'a intentat proces de presă, care se va judecă la 3 februarie de curtea cu juraşi in Sibiiu; autorul articolului incriminat este ênsus directorul acelui diar, dl Ioan Slavici. — *In gimnashiul din Sucêva* numerul şcolarilor români a fost 162, al ovreilor 110, de alte confesiuni 78. — *La Montpellier* in Francia s'a constituit o societate „Junimea română“, al cărei preşedinte este dl N. Cristescu, avênd de scop fundarea unei biblioteci şi ajutorul mutual intre studenşii români de acolo. — *Cărşile repausatului A. Ubicin,* relative la Orient, care, după cum se şcie, a fost donate biblioteci centrale din Bucuresci, a fost espediate dişele acestea din Paris.

Necrologe. *Dimitrie Ionescu,* in anii 60 comite suprem al Zarandului, êr in timpul din urmă archivar al fundatîni Goşduiane, a incetat din vieţă in sêptemăna aceasta, la Budapesta, in etate de 75 ani. — *Ioana* s'au n. Paloşan, soşia părintelui Zacharia Boiu protopresbiter emeritat al Sighişorei, mama părintelui

Zacharia Boiu fost paroc și protopresbiter în Sibiu, a repausat la 3/15 jan., în etate de 76 ani, trăind cu soțul său în fericită căsătorie 63 ani. — *Elena Teran* n. Vuia, soția veteranului protopresbiter din Lipova, Ioan Teran, a repausat la 12 jan. st. n. în etate de 72 ani, în anul al 54-le al fericitei sale căsătorii, gelită de consângeni numeroși.

M o d a.

Incet, fără să observăm, ne-a dus unda timpului în un an nou și erăși stăm înaintea unei enigme mari: înaintea începutului anului nou! Mii de cugete sbóra prin capurile tinere . . . speranțe și dorințe . . . temeri și dubități . . . ici rațe dulci de sôre, colo nori negrii întunecați.

Pretotindeni stofe, flori, atlas, mătășă, aur și argint . . . signatura carnavalului; da, sântem la începutul aceluia și moda a adus erăși lucsul din Versailles și Trianon.

Stofele noue de bal sânt fine, suptiri ca căța, aspectul lor farmecă ochii damicelelor, în urechile lor și sună accentele melodiôse ale valsului și ale horei și picioarele micuțe se redică mecanicesce.

Stofele de tarlatan, gaze, voile, crêpe, atlas, dantele, tüll, ilusion și surah sânt cele mai des căutate pentru fete tinere. La un bal, ce fusese de curând, avui ocaziune a vedé câteva toilette simple, însă elegante. Dintre tôte imi plăcú mai tare o toiletă de stofă de dantele crême, la aceea rochia eră de sus până jos în garnire mari, tunica scurtă de asemenea colóre, însă de atlas, talia ascuțită erăș așa. Flori rosa de peluche completau toiletta.

Mare furóre ffcură doue toilette rosa. Una eră de colóre deschisă rosa din crêpe și decorată cu atlas mai deschis, rochia eră făcută după fasonul engles tótă în indoituri, tunica scurtă, talia ascuțită. Ceealaltă avea o colóre rosa întunecată, rochia eră gătita din atlas, tunica din tüll.

Imi plăcú fôrte și una din tarlatan rosa cu talie de atlas negru. O damă de vre-o trei-deci ani purtă o toiletă fôrte elegantă din reps ottoman cenușiu, rochia eră netedă, tunica de dantele negre eră ascuțită, talia decorată cu asemene dantele completă toiletta.

Pentru toilette de visită se recomandă stofele: neige, taffet, cashimir brun desinat, faile și Vigogne; pentru stradă cheviot, postav, bison, lama, peluche și catifea desinată cu flori mari, ce se decoréză fôrte cu Crimmer, un fel de blană crétă.

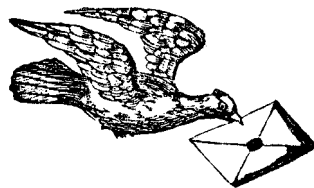
Fôrte elegante sânt sortie-le de bal din hermelin alb și atlas. Florile cele mai moderne sânt de mătășă, peluche și mai cu sémă de pene. Boboci de rose și frunđe întunecate, camelii și flori de spini cu frunđe stropite de rouă, narcise galbae cu frunđe de trestie, viorele, albe regine, ce par a fi naturale, ce par a fi de pe vârful munților . . . aceste și multe altele vor decoră toilettele în acest carnaval.

Pentru decorarea capurilor tinere sânt moderne cununițele mici de flori. niște buchete cochete într'o parte, tufuri micuțe, apoi erăși buchete pentru piept, ghirlande pentru tunica, pentru șlepuri.

Eventalie mai moderne sânt cele de pene albe și cele de atlas cu brodarie de aur și marabut, cari se capétă în tôte colorile, ca să pôta fi în armonie cu toiletta.

Valeria.

Poșta Redacțiunii.

Dnei A. M. D. in B. Am primit și ve mulțămim.

Dnei A. D. in C Primiți mulțămimă noastră pentru această promptitudine!

Seimi. „Șețetôrea“ nu mai a-pare de mult.

Oravitia Sosind în momentul din urmă, sfârșitul a trebuit să se omită.

K. Traducerile din Heine nu se pot întrebuiță.

Versurile: Mică ești inima mea. Armonia, Progresul, Fericirea, Dor și alinare, De n'ar fi, Prizul sărut, Amalia, Tu și eu Flôrea erna, Ce diceai, sânt niște încercări primitive.

Dnei E. G. in S. Mulțămimă și complimente!

Zernesci. Ve mulțămim pentru promptitudine. Cerem această și pentru alta-dată!

Călindarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sôrele resare	Sôrele apune
Duminea Vameșului și a Fariseului Luc. XVIII 10—14 inv. 11.					
Duminea	13 25		Sf. M. Ermiliu	7 37	4 44
Luni	14 26		Cuv. Păr. cei uciși	7 36	4 45
Mărți	15 27		Cuv. P. Pavel Tib.	7 35	4 47
Mercuri	16 28		Sf. Ap. Petru	7 34	4 49
Joi	17 29	†	Cuv. Păr. Antonie	7 33	4 50
Vineri	18 30	†	Sf. Păr. Atanasie	7 31	4 52
Sâmbetă	19 31		Cuv. Păr. Macariu	7 30	4 54

Cătră cetitori.

Abonații noștri sânt rugați a-și innoi de timpuriu abonamentele; cei ce în restimp de 8 zile nu ne vor respunde prețul de abonament, vor primi dela noi ramburse postale, căci cu abonamente neplătite regulat nici o fôie seriosă nu se pôte sustine. Cei ce nu mai vor să fie abonați la fôia noastră, sânt rugați a ne însciință prin o cartă de corespondență, seu să ne innapoeize numărul acesta, ca să-i ștergem din registrul abonaților.

Favoruri pentru abonați. Abonații noștri își pot comandă la noi următorele scrieri cu prețuri fôrte reduse: „Ranele Națiunii“, roman în 3 tomuri, de Iosif Vulcan, în loc de 3 fl. cu 1 fl.; „Novele“, de acelaș, în trei tomuri, în loc de 3 fl. cu 1 fl.; „Mirésă pentru mirésă“, comedie în 3 acte, de acelaș, în loc de 1 fl. cu 25 cr.; „De unde nu este rentôrcere“, roman de Adrien Gabrielly, tradus de Tit Bud, în loc de 1 fl. cu 25 cr. Tôte aceste scrieri, comandate de odată costă 2 fl.

Asemene se ofere și portretul dlui Ion Brătian, în loc de 1 fl. cu 35 cr.; portretul reginei României în costum național, în edițiune de lucș 50 cr., în edițiune poporală 25 cr.

Tot la noi se mai află de vândare următorele scrieri: „Lira mea“, poesii de Iosif Vulcan, un volum, 15 côle, edițiune de lucș, 3 fl., edițiune poporală 1 fl.; „Dela Sate“ novele și schițe de acelaș, prețul 70 cr.

În administrațiunea noastră se mai află de vândare „Călindarul lui Păcala“ pe 1885, prețul 40 cr.

Din serierile: Sclavul Amurului, Poesii, Panteonul Român, Tanda-Manda, Cavalerii Noptii nu mai avem nici un esemplar.

Colectanții primesc dela 5 esemplare unul, al șesele, gratuit.

Redacțiunea.

Proprietar, redactor respunďător și editor: IOSIF VULCAN.

tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare.